

دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی
گروه برنامه ریزی شهری و منطقه ای
طرح درس برنامه ریزی محیط زیستی شهر

رشته تحصیلی فراگیران: محیط زیست شهری	مرتب: دانشیار	گروه آموزشی: برنامه ریزی شهری و منطقه ای
مقطع: کارشناسی ارشد	تعداد فراگیران:	سال تحصیلی: ۱۴۰۲-۰۳
نام مدرس: حسن محمودزاده		
ترم: دوم		

عنوان درس: برنامه ریزی محیط زیستی شهر	-	Title: Urban Environmental Planning
نوع درس: ۲ واحد نظری		
زمان شروع کلاس: ۱۴۰۲/۱۱/۲۱ لغایت ۱۴۰۳/۰۳/۲۴	تاریخ امتحان پایان ترم: ۱۴۰۳/۰۳/۲۷	تعداد جلسات: ۱۶
محل تدریس: دانشکده برنامه ریزی و علوم محیطی		

مراحل ارزشیابی	مرحله ای	تکوینی	شفاهی	تشریحی	چند گزینه ای	صحیح و غلط	جور کردنی
فعالیت دانشجو در کلاس	۳۰ درصد از نمره نهایی						
حضور منظم در کلاس درس	۱۰ درصد از نمره نهایی						
امتحان پایان ترم	۶۰ درصد از نمره نهایی						
نوع امتحان پایان ترم							
نحوه ارزشیابی فعالیت کلاسی	: دانشجو موظف است تکلیف خواسته شده مطابق با طرح درس انجام و تا شروع جلسه بعد از طریق سامانه یا ایمیل با هماهنگی تحویل دهد.						

وسایل کمک آموزشی مورد نیاز: ویدئو پروژکتور تخته وایت برد، قلم نوری، فیلم های آموزشی، آموزش نرم افزار
شرحی از درس: برنامه ریزی محیط زیست شهری سعی در هدایت توسعه شهر با استانداردهای قابل قبول برای زندگی انسان دارد بدون اینکه چرخه اکوسیستمها و جغرافیای حیاتی و حومه های روستایی را که به آن وابسته است تخریب کند. شهرها بزرگترین واحدهای دارای ظرفیت ایجاد بسیاری از عدم تعادل های معماری اجتماعی، اقتصادی، سیاسی منابع طبیعی و به طور کلی تخریب کننده جهان هستند و در عین حال کوچکترین مقیاسی هستند که در آن مشکلات میتوانند به طور موثر و به شیوه ای منسجم جامع و پایدار حل شوند. شکل گیری عبارت محیط زیست شهری حاصل تلاشهایی برای حل اثر ارتباط تخریب گونه انسان با طبیعت در شهر است این فعالیتها منجر به شکل گیری رویکرد جدیدی در برنامه ریزی فضایی کالبدی برای پیوند مفاهیم سنتی برنامه ریزی شهری با مفاهیم و الویتهای اکولوژیک شده است.
اهداف کلی درس:
هدف اصلی این درس نیز آشنایی با روشهای برنامه ریزی شهری با تأکید بر ارتقاء کیفیت محیط زیست شهری و ادراک ارتباطات سیستماتیک بین طبیعت و شهرها است. روش تدریس
<ul style="list-style-type: none">
سخنرانی
پرسش و پاسخ

منابع اصلی تدریس

- میلر، جی . تی، ۱۳۹۱، چاپ سیزدهم زیستن در محیط زیست، ترجمه مجید مخدوم، انتشارات دانشگاه تهران
مک هارگ ایان، ۱۳۸۶، طراحی با طبیعت، مشهد جهاد دانشگاهی مشهد، مهندسان مشاور گزینه مهندسين.
لاگرو، جیمز ا، ۱۳۹۳، شناخت و تحلیل سایت رویکردی زمینه گرا در برنامه ریزی پایدار زمین و طراحی سایت ترجمه محمدرضا مثنوی و مهدی فتاحی انتشارات دانشگاه تهران.
گادزساک دیوید، کایسر ادوارد ،، چپین استوارت ۱۳۹۳ . برنامه ریزی کاربری زمین شهری ترجمه دکتر منوچهر طبیبیان انتشارات دانشگاه تهران
علی زنگی آبادی، شیلا حجه فروش نیا، مهین نسترن، پرهام قاسمی، برنامه ریزی محیط زیست شهری، ۱۳۹۱، انتشارات شریعه توس، تهران.
دونالد میلر، گرت درو، ۱۳۹۴، برنامه ریزی محیط زیست شهری (سیاست ها، ابزارها و راهبردهای بین المللی)، انتشارات پارس ضیاء، علم آفرین.
تهران
چپ من دیوید ۱۳۸۶ چاپ دوم. آفرینش محلات و مکان ها در محیط انسان ساخت. ترجمه دکتر شهرزاد فریادی و دکتر منوچهر طبیبیان، انتشارات دانشگاه تهران.
بحرینی سید حسین، ۱۳۸۴، فرایند طراحی شهری انتشارات دانشگاه تهران.
- Thomas, R. 2003. Sustainable urban design: an environmental approach. London: Spon press.
Spirn, A. W. 1984. The Granite garden. New York: Basic Books in; Wheeler, Stephen M. & Beatley T. (Eds.) 2004. The sustainable urban development reader. Routledge.
Selman, P. 2000. Environmental planning. SAGE, London, Thousand Oaks, New Delhi.
Miller D. and De Roo, G, 2004. Urban environmental planning, policies, instruments and methods in an international perspective. ASHGATE. England.
Melosi Martin V. 2003. The Historical dimensions of urban ecology: Frameworks and concepts, in: Berkowitz A., R., Nilon C. H., Hollweg S.K. (Eds) 2003. Understanding urban ecosystems, a new frontier for science and education. Springer, New York.
Lehmann, Steffen. 2010. The Principles of Green Urbanism, Transforming the city for Sustainability. London: UNESCO Chair in sustainable urban development for Asia and the Pacific.
Healey. P. 2007. Urban complexity and spatial strategies, towards a relational planning for our times. London & New York: Routledge. Lein, J. 2003. Integrated environmental planning. Blackwell Science.
Low, N., Gleeson, B., Green, R., and Radovic, D. 2005. The green city, sustainable homes, sustainable suburbs. Rutledge.
Giudice, B., Novarina, G., & Voghera, A. (Eds.). (2023). Green Infrastructure: Planning Strategies and Environmental Design. Springer Nature.
Forman, .R.T. 2008. Urban regions. Ecology and planning beyond the city. Cambridge university press.
Curwell, S., Deakin, M. and Symes, M. 2005. Sustainable urban development. Routledge: London and New York.
Cohen, N. 2001. Urban planning conservation and preservation. New York: McGraw Hill.
Chapin, F. Stuart Jr. 1965. Urban land use planning. Urbana, Chicago, London; University of Illinois press.
Carreiro, M. M., Song, Y. C., & Wu, J. (Eds.). (2007). Ecology, planning, and management of urban forests: International perspective. Springer Science & Business Media.
Bueren, E.V., Bohemen, H.V., Itard, L., Visscher H. 2012(Eds.). Sustainable urban environments. An ecosystem approach. Springer.
Broto, V. C., & Westman, L. (2019). Urban sustainability and justice: Just sustainabilities and environmental planning (p. 208). Bloomsbury Academic.

Brand, P. and Thomas, M. 2005. Urban environmentalism, Global change
Bradshaw, Anthony D. 2003, Natural ecosystems in cities: A model for cities as ecosystems, in: Berkowitz A., R., Nilon C. H., Hollweg S.K. (Eds), 2003. Understanding urban ecosystems, a new frontier for science and education. Springer: New York.
Bigio, A. G. and Dahiya, B. 2004. Urban environment and infrastructure, toward livable cities. The World Bank: Washington, D.C.
and the mediation of local conflict. London and New York: Routledge. Brandon, P.S. & Lombard, P. 2005. Evaluating sustainable development in the built environment. Blackwell Science Ltd.
Aldershot, A. 2004. Integrating city planning and environmental Improvement: Practicable strategies for sustainable urban development. Berke, P., Godschalk, D., Kaiser, E.J. and Rodriguez, D.A 2006. (5th Edition). Urban Land use Planning. University of Illinois Press: Urbana and Chicago.
Alberti, M. 2008. Advances in Urban Ecology, Integrating Humans and Ecological Processes in Urban Ecosystems. Springer: University of Washington, Seattle.

فرم تنظیم طرح درس

نام مدرس: دکتر حسن محمودزاده

*جلسه اول

عنوان هدف کلی (مبحث): شهر، روستا، ماهیت، سرمنشأ، انواع

نحوه ارزشیابی جلسه اول: خلاصه سازی ۳ مقاله فارسی و ۲ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه دوم

عنوان هدف کلی (مبحث): ارتباط برنامه ریزی شهری برنامه ریزی روستایی و برنامه ریزی محیط زیست پیوند برنامه ریزی شهری با فرایند بهبود سیستم های محیط زیست

نحوه ارزشیابی جلسه دوم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه سوم

عنوان هدف کلی (مبحث): مفهوم برنامه ریزی محیط زیست شهری پایدار و تفاوت مقیاس در برنامه ریزی محیط زیست شهری

نحوه ارزشیابی جلسه سوم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه چهارم

عنوان هدف کلی (مبحث): ابزارهای برنامه ریزی محیط زیستی شهر

نحوه ارزشیابی جلسه چهارم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه پنجم

عنوان هدف کلی (مبحث): فرایند سیستماتیک برنامه ریزی محیط زیست شهری و روستایی تحلیل عناصر محتوایی در فرایند برنامه ریزی محیط زیست شهری (عناصر طبیعی و بیولوژیک، عناصر اجتماعی و اقتصادی، عناصر انسان ساخت)

نحوه ارزشیابی جلسه پنجم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه ششم

عنوان هدف کلی (مبحث): مفهوم شهر به عنوان جزئی از اکوسیستم، شهر اکولوژیک یا شهر پایدار

نحوه ارزشیابی جلسه ششم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

*جلسه هفتم

عنوان هدف کلی(مبحث): برخی رویکردهای اکولوژی در برنامه ریزی شهری

نحوه ارزشیابی جلسه هفتم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه هشتم

عنوان هدف کلی(مبحث): متابولیسم شهری، جای پای اکولوژیک

نحوه ارزشیابی جلسه هشتم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه نهم

عنوان هدف کلی(مبحث): مدل های مفهومی اکولوژی شهری، مدل اکولوژی سیمای سرزمین

نحوه ارزشیابی جلسه نهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه دهم

عنوان هدف کلی(مبحث): الگوی مناطق زیستی، الگوهای رایج برنامه ریزی محیط زیست شهری

نحوه ارزشیابی جلسه دهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه یازدهم

عنوان هدف کلی(مبحث): دهکده شهری

نحوه ارزشیابی جلسه یازدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه دوازدهم

عنوان هدف کلی(مبحث): شهر فشرده

نحوه ارزشیابی جلسه دوازدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه سیزدهم

عنوان هدف کلی(مبحث): رشد هوشمند

نحوه ارزشیابی جلسه سیزدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه چهاردهم

عنوان هدف کلی(مبحث): مدل سبز سازی محله ای

نحوه ارزشیابی جلسه چهاردهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه پانزدهم

عنوان هدف کلی(مبحث): مدل شاخص های پایداری شهری

نحوه ارزشیابی جلسه پانزدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده

---

*جلسه شانزدهم

عنوان هدف کلی(مبحث): اصول و معیارهای برنامه ریزی و طراحی شهری محیط زیستی

نحوه ارزشیابی جلسه شانزدهم: خلاصه سازی ۲ مقاله فارسی و ۳ مقاله انگلیسی در خصوص مبحث ارائه شده
